

లిల్లికక్కు వామపెనుట!

అవసరాల కొమ్మక్కవోవు

మా అత్తగారి సూక్ష్మబుద్ధిని మాత్రం నేను మెచ్చుకోకుండా ఉండలేను. ఇంతింత దళసరి కళ్లదాలు పెట్టుకుంటే ఏంకాక, మనకి కనబడనివి ఆవిడకి కనబడి తీరుతాయి. అదేం చిత్రమో!

'మీ అత్తగారి మాటకేం గాని నీ దృష్టి మాత్రం ఎక్కడో మాకు స్పష్టంగా తెలుసు' అని మా ఎదురింటి రాజ్యం ఎత్తిపెడితే నేనేం చెప్పలేను మరి. అయినా ఆ మాట ఒప్పుకోడానికి నాకేం అభ్యంతరం లేదు కూడా. నిజమే, నా దృష్టి మా అత్తగారి చెవులనున్న వజ్రాల దుద్దుల వైపే. అయితే ఏమిటిట? వాటి ఖరీదు ఈ రోజుల్లో అయితే ఏబైవేల వైమాట అనీ, తక్కిన మా ముగ్గురు తోడి కోడళ్లకే కాక అవి నాకే యిస్తాననీ మా అత్తగారు చెబుతూంటే విన్నాను మరి. ఆశ పడితే అక్షేపణ

(అక్షేపణ)

ఏముంది! మా బావగార్లలా మా ఆయనకి పెద్ద ఉద్యోగమూ లేదు. మా పుట్టింటి వారికి ఏమంత ఆస్తి లేదు! ఉన్నమాట నాలో నేను

అనుకోడానికైనా ఉలుకెందుకంట! ఆడదాన్ని కదా!

ఏదో చెప్పబోయి ఎక్కడికో వచ్చినట్టున్నాను కదూ! సరే అసలు విషయానికి వస్తాను.

మొన్నీమధ్య ఆవిడతో కలసి ఓ పెళ్లికి వెళ్లడం జరిగింది. అప్పుడే నాకు మరోసారి అనుభవానికి

వచ్చింది, మనలాంటి సామాన్యులు కలలోనైనా ఊహించలేనివి ఆవిడ ఎంత బాగా వసిగట్టగలరో!

ఇంతకీ అది పెళ్లి వందొట్టి జరిగిన వింత కాదు సుమండీ!

“మా హేమ ఈ ఊళ్లోనే పోస్టాఫీసు వక్క

నందు ఇంట్లో ఉందని విన్నాను. వదవే, ఓసారి వెళ్లి చూసాద్దాం. మన శాఖ వాళ్లే అయినా

హేమని ఈ పెళ్లికి పిలవలేదు. ఎంచేతంటావ్? వాళ్ల నాన్నంటే మగాడూ, ఏం చేసినా

చెల్లుతుంది. ఆడదానికి దీనికి అదే పోగాలం అయితే సంఘం ఒప్పుకుంటుందా?” అంటూ

మొదలెట్టింది మా అత్తగారు.

“మరి అలాంటి చోటుకి మనమెందుకండీ?” అని నేనడక్కుండానే “ బావుంది. అదంటే

అన్నిటికీ తెగించి అందర్నీ తెంపుకుంది గాని అదేం

నాకు వైదా? స్వయంగా మా దొడ్లమ్మ మనవరాలు.

అందర్లా నేనూ మనసు చంపుకుంటే నా పెద్దరికం

ఏముంటుంది గనక!”

అంటూ నాకు బాగా దగ్గరగా జరిగి నాకే

వినవడేటట్టు “అదేమైనా ఇస్తే వుచ్చుకోకు. మంచి

నీళ్లు కూడా. మరచిపోకేం?” అని హెచ్చరించి మరీ

బయల్దేరదీసింది.

మేం ఆ ఇంట్లో అడుగుపెట్టేసరికి గోడ

గడియారం ఎనిమిది గంటలు కొట్టింది. మమ్మల్ని చూడగానే హేమ ఎంతగానో ఆదరించింది.

“ఎన్నాళ్లయింది పిన్నీ నిన్ను చూసి!” అంటూ ఆవిడ చేతులు వట్టుక వదలేదు. “బొత్తిగా అలా

నీరసంగా తయారయ్యావేమిటి హేమా!” అంటూ మా అత్తగారింకా ఏదో చెబుతూంటే

వినిపించుకోకుండా “అప్పుడే ఎండెక్కిపోయినట్టుంది. ముందుగా ఇంత చల్లని నిమ్మరసం కలిపి తెస్తానుండండి” అంటూ మా

అత్తగారు వారిస్తున్నా వినకుండా వక్కనందులోంచి దూరంగా ఉన్న కిచెన్లోకి కాబోలు గబగబా వెళ్లిపోయింది.

“చూశావా, చూశావా! ఈ డొక్కు ఫేనూ, ఈ పాత కర్ర కుర్చీలూ తప్ప కంటికి సదరైన

ఒక్క వస్తువైనా కనబడుతోందా ఇక్కడ?” అంటూ ఆ కళ్లజోడు చివర్లోంచి వీలైనంత దృష్టి సారించి,

కాస్త స్వరం తగ్గించి కొనసాగించింది.

“పోనీ ఒక్కముక్క నువ్వే చెప్పు. మన భగవద్గీత ఏమని చెబుతోంది? వర్ణసంకరం

కూడదని చెప్పిందా లేదా? తండ్రేమో హిందీదాన్ని కట్టుకుంటాడా, దీని సంసారమేమో తురకాడికేనా!

ఇలాంటి ఘోరాలకి తలపెడితే ఇంకెలా అఘోరిస్తాయి కొంవలు! ఇప్పుడా తండ్రిగాడు

చచ్చి ఊరుకున్నాడా, ఇక ఈ చెడిపోయినదాన్ని ఈ తురక మొగుడు ఉద్ధరిస్తాడా! ఎక్కడ ఎవర్ని

పెట్టుకుని కులుకుతున్నాడో! అన్నట్టు దీనికో కొడుకూ కూతురూ కూడా ఉండాలమ్మోయ్, ఈ

పాటికి బాగా పెద్ద వాళ్లే అయి ఉండాలి. ఆ మధ్య కొడుక్కీ పెళ్లి చేస్తున్నానని శుభలేఖ కూడా

వంపింది, దీన్నా అందరం కులం చెడినవాళ్ల మనుకుందో ఏమిటో! ఏదాది పైమాట గానే అయి

ఉండాలి. ఇంతకీ కూతురెక్కడ ఉందో

ఏమిటో! నా వెర్రిగాని ‘ఆవు చేలో మేస్తే దూడ

గట్టిన మేస్తుందా!’ ” అలా చెబుతూ

చెబుతూ టక్కున ఆపేసింది, ఏదో

వనిగట్టినట్టు “చూడూ, అవతలి గదిలోంచి

సీలింగ్ ఫేన్ ఏదో తిరుగుతున్న

చప్పుడులాంటిది

వినవడ్డం లేదూ!”

నిజమే. నేను గమనించనే లేదు. అంత వృద్ధాప్యంలోనూ ఆ చెవులకెంత శక్తి ఇచ్చాడో

దేవుడు!

“ఇప్పుడు గుర్తొచ్చింది. కొడుకూ కోడలూ దీనిదగ్గరే ఉన్నట్టున్నారని పెళ్లి వందొట్టి

ఒకరినోట విన్నాను. ఆదివారం కదా, వాళ్లు ఇంటివట్టునే ఉండి ఉండాలి. కనబడరేం చెప్పా!”

అంటూ కార్యరంగంలోకి దిగిపోయింది మా అత్తగారు.

నేనింకా పెరటిదారిలోనే ఉన్నాను. మేం కూచున్న వీధి గదికి ఆనుకునే లోవలివైపుకి ఓ

గది ఉంది. అందులోది కాబోలు ఫేను చప్పుడు. లోవలివైపు తలుపులు వేసి ఉన్నట్టున్నాయి.

అంతమాత్రాన లోవలికి చూసే మార్గాలే కనపడవా మా అత్తగారి సూక్ష్మదృష్టికి!

కర్ర కుర్చీ నన్ను కదలకుండా వట్టుకోమని అంతమనిషి అదెక్కి వెంటిలేటర్లోంచి అదే

తొంగిచూడ్డం! అంతేకాదు, అదేవని నేను చేసేదాకా వదలకపోడం!

ఇంతకీ మా అత్తగారి దర్శకత్వంలో నేనేం చూశానో అడగరేం?

కొడుకూ కోడలూ కాబోలు దగ్గరగా వడుకుని గుర్రెట్టి నిద్దరోతున్నారు! ఎక్కిదిగిన

ఆయాసాన్ని వమిట చెంగుతో, ఒత్తుకుంటూ. “చూశావా, దీని కోడలు దీన్నెంత హీనంగా

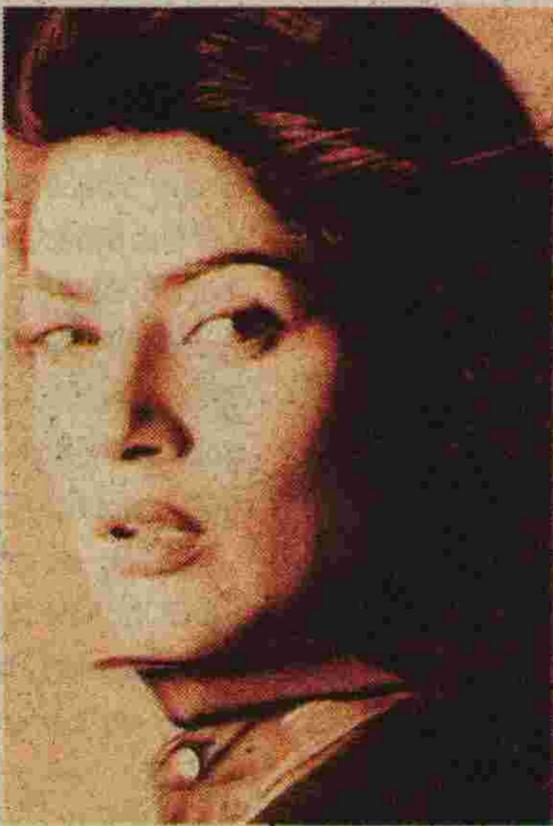
చూస్తోందో, నీ కళ్లతో నువ్వే చూశావా! ఇంత పాదైక్కేక కూడా అది నిమ్మకి నీరెత్తినట్టు

నిద్రపోడమా! ఇంత ముసిల్లి, కళ్లల్లో ఉన్నాయి ప్రాణాలు, ఈ హేమ ఒళ్లు విరుచుకుని చాకిరీ

చెయ్యడమా! అవున్నే! నీతీ జాతీ లేని అత్తగార్ని ఏ కోడలు గౌరవిస్తుందిలే! ఛ, ఇంతకంటే

నాలుగిళ్లలో అంట్లు తోముకుంటే నయం... చాల్లే వచ్చిన వనైపోయింది, లేద్దాం వద” వీధిలో ఓ

సైకిలు రిక్షా వెడుతూంటే ఆవు చేశాం.

బాధపడటానికి రాలేదు!

త్రను బాలీవుడ్లోకి నటించటానికే కానీ బాధపడటానికి రాలేదని సుస్మితాసేన్ కొందరితో అందట. తన ‘సెన్సేషనల్ న్యూయిల్తో’ నక్సెస్ను వశం చేసుకుంది సుస్మిత. ఈ మధ్యే విడుదలైన చిత్రం ‘బస్ ఇత్నా సా ఖ్యాబ్ హై’లో ఓ డాన్సు చేసింది. ఆ రకంగా ‘బైట్ ఆర్టిస్ట్’ అయిపోతాననే బాధ కలగటం లేదా? అనడిగితే ఆ మాటంది. అందులోని పాత్రకూ, తనకూ కొన్ని పోలికలున్నమాట నిజమే కానీ, తను పూర్తిగా ఆ పాత్ర వంటి మనిషి కాదని కచ్చితంగా చెప్పింది. “తెరమీద పాత్రే కనబడుతుంది కానీ నేను కాదు, నన్ను నేను తెరమీద మీకు కనిపించనివ్వను!” అంటోంది నవ్వుతూ. తనేమిటో తనకు తెలుసు కనుకే అట్లా మాట్లాడగలిగిందని కొందరు చెవులు కొరుక్కున్నారు.

ఎన్.

ముగ్గురు హీరోలా?

అవునుట. గతంలో 'అమర్ అక్బర్ అంధోసీ' అని బిగ్ బి, ఐనోద్భిన్నా, రిషికపూర్ నటించిన చిత్రం అందరికీ గుర్తుండేవుంటుంది. కానీ ఎవరి హీరోయిన్ వారికుంది చిత్రంలో కానీ, పరిశ్రమలో వారికి ముగ్గురు హీరోలూ, ఒకే హీరోయినూ వుంటే ప్రేమల కన్నాజన్ బాగా వుంటుందని ఓ నమ్మకం. ఇప్పుడు కూడా ముగ్గురు హీరోలున్న చిత్రాలు వస్తున్నాయి. 'లవ్ కే లెయే కుచ్ భీ కరేగా'లో సయీఫ్ అలీఖాన్, ఫర్హాన్ ఖాన్, ఆవ్తాబ్ సివదానాని కలిసి నటిస్తున్నారు. 'హ్యార్ ఇష్క్ మొసాబ్బత్' అనే మరో చిత్రంలో సునీల్ శెట్టి, ఆవ్తాబ్, అర్జున్ రామ్ వాల్ కలిసి చేస్తున్నారు. ఇంకో చిత్రం 'ఓమ్ జై జగ్ దీవ్'లో అనిల్ కపూర్, అభిషేక్ బచ్చన్, ఫర్హాన్ ఖాన్ చేస్తున్నారు. ఇంత భారీగా తారాగణం వున్నా సినిమాలెందుకు అంతగా ఆటం లేదో మరి?

ఎన్.

బన్నుకుంది. తనకి ఉద్యోగమయ్యాక అంతా అణా పైసలతో వడ్డీతో తీర్చేస్తుందిట అదైనా మా లీల చెప్పి బప్పిస్తేనే!"

లీల ఎవరో నేనడక్కుండానే చెప్పింది హేమ. ఆవిడ కోడలుట. స్టేటు బాంకులో క్యాషియరుగా వని చేస్తోంది. కొడుకేమో గవర్నమెంటు డాక్టరు.

"సాధారణంగా మాలీల ఇంటికొచ్చేసరికి ఏ ఎనిమిదిన్నరో అయిపోతోంది. మావాడు సరేసరి. ఊపిరి తరగని వని. మళ్ళీ తెల్లారి ఆరున్నరకైనా లేచి ఉరుకులూ పరుగులూ పెడితే గాని డ్యూటీలకి అందుకోలేరు. అందుకే ఒక్క ఆదివారమైనా విశ్రాంతి తీసుకోమంటాను. 'తొమ్మిదిలోగా లేచారో నన్ను చంపుకు తిన్నట్టే' అని ఒట్టు వేయించుకున్నాను. ఎండవడి వచ్చారు, మీకేదో చల్లనిది ఇంత కలిపి ఇచ్చి వాళ్ళని లేపుదామనుకున్నాను. మీ అత్తగారికి ఎక్కడైనా కాలు నిలబడితేనా!"

ఒక్క గడియ ఊరుకుని హేమ అన్నదిదీ:

"వడుచువాళ్ళు వీళ్ళం కష్టపడినా నాకేం అనిపించదు. అక్కడ మా ఆయన కరీమ్ వడే పాటో! ఈమధ్య తన ఒంట్లో బావులేదు కూడా. అయినా కూతురికి డబ్బు వంపించాలని, మళ్ళీ ఉద్యోగం దొరకదని, ఆ ఊళ్లో అదే కాలేజీలో సీనియర్ లెక్చరర్ గా కంటీన్యూ అవుతున్నారు. 'ఇంకెంతలే! ఈ ఏడాదితో దాని చదువైపోతుంది. పై పిల్ల పాపం ఆ లీల కడుపు కట్టుకుని డబ్బు వంపిస్తూంటే, కన్న తండ్రిని నాకేనా బాధ్యత లేనిది!' అంటాడు పైగా..."

ఇవన్నీ తలచుకుంటే ఇప్పుడు నా తల సిగ్గుతో వంగిపోతుంది. 'చెడిపోయిన అత్తగార్ని కోడలు ఎలా రాసి రంపాన పెడుతుందో నువ్వే చూడు' అని మా అత్తగారు సూచిస్తే నమ్మడమే కాక ఆవిడ సూక్ష్మదృష్టికి మురిసిపోయాను. పైదేశంలోని ఓ ఆడపిల్ల చదువుకోసం ఈ దేశంలో ఇన్ని ప్రాణులు అలమటిస్తుంటే మేం అంచనా వేసుకున్నది ఎంత లజ్జాకరంగా ఉంది! చదువన్నది దరిదాపులకి రానియ్యకపోవడం వల్లనేమో ఇలాంటి దుర్మార్గపు ఆలోచనలు! ఇప్పటికైనా ఆవిడ వజ్రాల దుద్దులవైపు అట్టే దృష్టి మళ్ళించకూడదని నాలో నేనే ప్రతిజ్ఞ చేసుకున్నాను. ఆడదాన్ని, నామాట ఏమాత్రం నిలబెట్టుకుంటానో ఏమిటో!

"అదేమిటి పిన్నీ, అప్పుడే వెళ్లిపోతారా! ఇన్నాళ్ళకొచ్చారు, ఇది మీకు న్యాయమా!" అంటూ బ్రేలో రెండు గ్లాసుల ఐసుముక్కలు వేసిన నిమ్మరసం వట్టుకువచ్చింది హేమ.

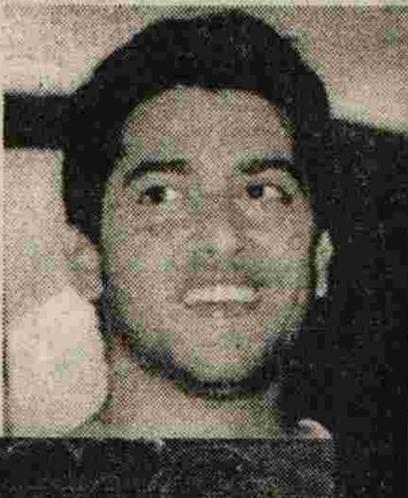
"ఏదో వచ్చాం. చూడాలనుకున్నాం. చూశాం. వస్తాం మరి" అంటూ రెండు గ్లాసులూ ఖాళీ చేసింది మా అత్తగారు, నాకు ఐస్ వాటరు వడదని అడ్డంగా కోస్తూ, హడావిడిగా రిక్షా ఎక్కుతూ.

ఆ తొందరపాటులో చిన్న పొరపాటు జరిగింది. తీరా రిక్షా దిగి చూసుకునే సరికి మా అత్తగారి మొహాన ఎప్పుడూ ఉండే కళ్ళజోడు లేదు! తన అశ్రద్ధకి నన్ను తిట్టి, అదే రిక్షా మీద హేమ వాళ్ళింటికి లగిత్తించింది. కూర్చీ ఎక్కి పక్క గదిలోకి రహస్యంగా చూసింది కదా, ఆ దృశ్యానికి తట్టుకోలేక ఒళ్లంతా చెమటవట్టి, కింద కూచున్నాక కళ్ళజోడు తీసి పక్కనున్న బల్లమీద పెట్టి, మొహం తుడుచుకోడం గుర్తొచ్చింది. మళ్ళీ పెట్టుకోడం మరచిపోయినట్టుంది.

నేననుకున్నది కరకే. వెళ్లి చూశాను. అదక్కడే ఉంది. అందుకున్నది కళ్ళజోడు ఒక్కటే కాదు.

హేమగారి నోట ఇంకా చాలా విషయాలు అందుకున్నాను.

ఆవిడ నాన్నగారు, అదే శర్మగారంటారుట, ఆ రోజుల్లోనే బ్రహ్మసమాజంలో ఓ తర్ఫీదు పొందిన కార్యకర్తట. ఆ సందర్భంలోనే ఓ

ఉత్తరాది అమ్మాయిని ప్రేమించి పెళ్లాడారట. హేమని అందించిన నాలుగైదేళ్లకే ఆవిడ కన్ను మూసిందట. తల్లి తండ్రి అన్నీ తానే అయి శర్మగారు

హేమని పెంచారు. ఆయన ఓ కాలేజీలో ప్రిన్సిపాల్ గా రిటైరయారట. ఆయన స్టూడెంట్లై అదే కాలేజీలో లెక్చరరుగా వచ్చిన కరీమ్ కి హేమనిచ్చి రిజిస్టర్డ్ మేరేజీ చేసింది ఆయనేనుట. హేమ కూడా కొన్నేళ్ళు జూనియరు

లెక్చరరుగా చేసిందట. శర్మగారు పోయి రెండేళ్లయిందిట.

ఇవన్నీ చెబుతూ వాళ్ళమ్మాయి సంకల్ప ఫాటో చూపిస్తూ హేమ అంది.

"అన్నీ ముందుగా తెలిసే ఆపేరు పెట్టేమా అనిపిస్తుంది. అంత ధృడ సంకల్పం మా అమ్మాయిది. అంతా మా నాన్న పోలిక. ఒకరిచేత ఒక్క వనిచేయించుకుని ఎరగదు. ఒక్క మాట వడదు."

బర్కలీలో యూనివర్సిటీ ఆఫ్ కాలిఫోర్నియాలో ఎమ్మెస్ పైనలియర్ లో ఉందిట.

"సీటు వచ్చింది గాని కొద్దిలో స్కాలర్ షిప్ తప్పిపోయింది. అమెరికాలో చదువంటే మాటలు కాదుగదా... చదవనని ఒకటే పేచీ. ఆ ఖర్చంతా మేం భరిస్తామంటే ఒకే ఒక షరతు మీద